

ZAMIEŃ PRIORYTET W DZIAŁANIE

**ŚRODOWISKO
I WALKA ZE ZMIANĄ
KLIMATU**

**TRANSFORMACJA
CYFROWA**

**WŁĄCZANIE
I RÓŻNORODNOŚĆ**

**UCZESTNICTWO
W ŻYCIU
DEMOKRATYCZNYM**

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

#Erasmus+
#Europejski Korpus Solidarności

TCA

Training and Cooperation Activities
Szkolenia międzynarodowe Erasmus+

Spis treści

SEKCJA 1: Wprowadzenie

SEKCJA 2: Diagnoza

SEKCJA 3: Praktyka

SEKCJA 4: Synergie

SEKCJA 5: Odporność i narzędzia

SEKCJA 6: Zakończenie

Dofinansowane przez
Unię Europejską

#Erasmus+
#Europejski Korpus Solidarności

TCA

Training and Cooperation Activities
Szkolenia międzynarodowe Erasmus+

Kim jestem - moje "Dlaczego"

Jako psycholog

Badam, jak nasze umysły radzą sobie z presją i złożonością

Jako nauczyciel mindfulness

Praktykuję i uczę, jak odzyskać jasność umysłu w chaosie

Jako wykładowca akademicki

Widzę, jak studenci i pracownicy zmagają się z przeciążeniem

Co Cię tu dziś sprowadza?

- A. Ciekawość
- B. Wysłano mnie
- C. Może będzie fajnie
- D. Inne

Dofinansowane przez
Unię Europejską

#Erasmus+
#Europejski Korpus Solidarności

TCA

Training and Cooperation Activities
Szkolenia międzynarodowe Erasmus+

Mapa naszej podróży (60 minut)

Problem: Ból "żonglera" (Hałas priorytetów)

Diagnoza: Dwa tryby umysłu (Autopilot vs. Świadomość)

Praktyka: Doświadczenie "Pauzy" (2 mini-praktyki)

Synergie: Jak uważność łączy 4 priorytety

Narzędziownia: 3 narzędzia do ochrony przed wypaleniem

Problem "Żonglera"

Cztery priorytety. Dziesiątki zadań. Nieustanna presja.

Czy to Państwa codzienność projektowa?

Dofinansowane przez
Unię Europejską

#Erasmus+
#Europejski Korpus Solidarności

TCA

Training and Cooperation Activities
Szkolenia międzynarodowe Erasmus+

Cztery wymiary presji projektowej

WŁĄCZENIE

"Czy wszyscy są naprawdę włączeni?"

"Jak dotrzeć do grup defaworyzowanych?"

CYFRYZACJA

"Kolejna platforma do nauczania..."

"Cyfrowy przesyt. Mniej skupienia."

ŚRODOWISKO

"Jak policzyć ślad węglowy?"

"Jak unikać greenwashingu?"

PARTYCYPACJA

"Jak prowadzić autentyczne konsultacje?"

"Znowu nikt nie przyszedł..."

Dofinansowane przez
Unię Europejską

#Erasmus+
#Europejski Korpus Solidarności

TCA

Training and Cooperation Activities
Szkolenia międzynarodowe Erasmus+

"Zobaczmy, co się dzieje
w naszym umyśle..."

Dofinansowane przez
Unię Europejską

#Erasmus+
#Europejski Korpus Solidarności

TCA

Training and Cooperation Activities
Szkolenia międzynarodowe Erasmus+

Dwa tryby umysłu

AUTOPILOT

Reaktywność (gaszenie pożarów)

Rozproszenie uwagi (multitasking)

Priorytety jako ODDZIELNE ZADANIA

→ **Rezultat: Stres, chaos**

UWAŻNOŚĆ

Responsywność (świadomy wybór)

Skupienie i jasność umysłu

Priorytety jako SPÓJNA CAŁOŚĆ

→ **Rezultat: Spokój, odporność**

Co dzieje się w naszym mózgu?

CIAŁO MIGDAŁOWATE

Skanuje zagrożenia

Trudny mail = Tygrys szablozębny

Reakcja: Walcz, uciekaj, zamieraj

KORA PRZEDCZOŁOWA

Planowanie, decyzje

Empatia, kreatywność

Długoterminowe myślenie

⚠ PROBLEM: Gdy Ciało Migdałowe włącza alarm, WYŁĄCZA Korę Przedczołową. Tracimy dostęp do naszych najlepszych zasobów!

Czym uważność NIE JEST

- Relaksacja (choć może do niej prowadzić)
- Ucieczka od problemów (to jest spotkanie się z nimi)
- Wyczyszczenie umysłu z myśli (to jest zauważenie myśli)
- Kolejne zadanie na liście "do zrobienia"

Czym uważność JEST

- Kluczowa kompetencja: Zmiana jakości naszej uwagi
- Praktyka: Trenowanie "mięśnia" uwagi
- Narzędzie: Świadome przełączanie z "Autopilota" na "Uważność"
- PAUZA: Przestrzeń między bodźcem a reakcją

Umysł jak latarka

Autopilot

Światło rozproszone, drży, skacze z obiektu
na obiekt

Uważność

Światło skupione, stabilna wiązka. Świadomie
kierujemy ją tam, gdzie chcemy

Praktyka 1: Kotwica oddechu

Instrukcja (2 minuty):

Usiądźcie wygodnie. Możecie zamknąć oczy lub spuścić wzrok.

Skierujcie uwagę na swój oddech. Po prostu obserwujcie.

Gdzie czujecie oddech? W nosie? W klatce piersiowej? W brzuchu?

Umysł uciekał? To NORMALNE. Zauważenie, że umysł odpłynął + łagodny powrót = TO JEST WŁAŚNIE TEN TRENING!

Jak było?

- A. Niemożliwe
- B. Przyjemne
- C. Trudne
- D. Nieprzyjemne
- E. Relaksujące
- F. Fajne

Praktyka 2: Uważne słuchanie

Instrukcja (1 minuta):

Zamknijcie oczy. Przez minutę będziecie po prostu słuchać dźwięków w tej sali i wokół niej.

Słuchajcie dźwięków bliskich... dźwięków dalekich... Ciszy pomiędzy nimi...

Nie musicie ich nazywać ani oceniać. Po prostu słuchajcie.

Wniosek: To jest fundament autentycznego WŁĄCZENIA i PARTYCYPACJI. Słuchanie innych z pełną obecnością.

Co to znaczy dla naszej pracy projektowej?

Wszyscy wstańcie i rozciągnijcie się przez 30 sekund!

Dofinansowane przez
Unię Europejską

#Erasmus+
#Europejski Korpus Solidarności

TCA

Training and Cooperation Activities
Szkolenia międzynarodowe Erasmus+

Od chaosu wymogów do spójnej całości

Uważność łączy tam, gdzie autopilot dzieli.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

#Erasmus+
#Europejski Korpus Solidarności

TCA

Training and Cooperation Activities
Szkolenia międzynarodowe Erasmus+

Synergia 1: Włączenie + Partycypacja

Od słuchania powierzchownego do głębokiego

AUTOPILOT

"Słucham, by odpowiedzieć"

Umysł zajęty formułowaniem riposty

Słuchamy powierzchownie

UWAŻNOŚĆ

"Słucham, by zrozumieć"

Pełna obecność dla drugiej osoby

Zawieszenie osądu

Przykład: Projekt mediów społecznościowych

Projekt: Młodzi ludzie zrealizowali międzynarodowy projekt o mediach społecznościowych

Co robili: Dzielili się wiedzą o mediach społecznościowych, omawiali wpływ narzędzi cyfrowych na środowisko, nawiązali kontakt z influencerami z niepełnosprawnościami

Gdzie była uwaga? Uwaga na słuchanie doświadczeń influencerów, pauza przed publikacją, refleksja nad własnymi nawykami cyfrowymi

Synergia 2: Środowisko + Cyfryzacja

Od cyfrowego smogu do dobrostanu

AUTOPILOT

"Automatyczna konsumpcja"

Reaktywne klikanie powiadomień

Nawykowe drukowanie maili

UWAŻNOŚĆ

"Pauza przed działaniem"

Intencjonalny wybór narzędzi

Pauza przed "Drukuj". Pauza przed "Zamów"

Przykład: VR i zrównoważone wybory

Projekt: Uczniowie szkół podstawowych uczyli się o zrównoważonych wyborach dla środowiska

Co robili: Zaproszono uczniów w trudnej sytuacji (WŁĄCZENIE), dowiedzieli się o znaczeniu zrównoważonego rozwoju (ŚRODOWISKO), część nauki w VR (CYFRYZACJA), omówili wpływ na decyzje (PARTYCYPACJA)

Gdzie była uważność? Świadome wybory - pauza przed akcją, celowe użycie technologii (VR jako narzędzie), refleksja nad nawykami konsumpcyjnymi

A co u Was? (Mini-dyskusja - 5 minut)

Pytania do dyskusji:

- Który z czterech priorytetów sprawia wam największy kłopot?
- Czy widzicie między nimi jakieś synergie w swoich projektach?
- Co by się zmieniło, gdybyście podeszli do nich z większą uwagą?

Przerwa na dyskusję!

Dofinansowane przez
Unię Europejską

#Erasmus+
#Europejski Korpus Solidarności

TCA

Training and Cooperation Activities
Szkolenia międzynarodowe Erasmus+

Pętla stresu i wypalenia

1. Stresor (deadline) → 2. Automatyczna reakcja (lęk)

3. Myślenie tunelowe → 4. Działanie na autopilocie

5. Wyczerpanie

6. Większy stres → powrót do punktu 1

Droga uważności - przerwanie pętli

1. Stresor → 2. **PAUZA (Uważność)**

3. Zauważenie reakcji → 4. Dostęp do Kory Przedczołowej

5. Świadomy Wybór

6. **Skupione działanie**

Czym jest prawdziwa odporność psychiczna?

1. ODPORNOŚĆ TO NIE TWARDOŚĆ

Nie chodzi o to, by się NIE stresować, ale by ŚWIADOMIE nawigować w stresie. To ELASTYCZNOŚĆ.

2. SAMO-WSPÓŁCZUCIE

Traktuj siebie z życzliwością. To antidotum na wewnętrznego krytyka. To NIE jest "pobłażanie sobie" - to troska o swój zasób.

Uważne przywództwo

Uważny lider = uważny zespół

Twoja obecność i spokój są najbardziej włączającym i partycypacyjnym narzędziem, jakie posiadasz.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

#Erasmus+
#Europejski Korpus Solidarności

TCA

Training and Cooperation Activities
Szkolenia międzynarodowe Erasmus+

3 Narzędzia

● NARZĘDZIE 1: Mikro-praktyka S.T.O.P.

S – Stop (Zatrzymaj się) | **T** – Take a breath (Weź oddech) | **O** – Observe (Zaobserwuj) | **P** – Proceed (Podejmij świadomą decyzję)

🔄 NARZĘDZIE 2: Uważne przejścia

1 minuta oddechu między spotkaniami | Świadome zamknięcie komputera | Celowe "zresetowanie" uwagi

⚡ NARZĘDZIE 3: Monotasking

Rób JEDNĄ RZECZ NARAZ | Ustaw timer (Pomodoro: 25 minut) | Wyłącz powiadomienia

Jak wprowadzić to w swoim projekcie?

- ✓ **ZACZNIJ OD SIEBIE** (modelowanie) - Uważny lider = uważny zespół
- ✓ **WPROWADŹ 5-MINUTOWE PRAKTYKI** - Na początku spotkań teamowych
- ✓ **UŻYWAJ S.T.O.P. PRZED WAŻNYMI DECYZJAMI** - Szczególnie gdy czujesz presję
- ✓ **PYTAJ: "CZY TO PILNE, CZY WAŻNE?"** - Zamiast reagować automatycznie
- ✓ **PLANUJ CZAS NA REFLEKSJĘ** - 10 minut dziennie: "Co dziś poszło dobrze?"
- ✓ **UŻYWAJ UWAŻNYCH PRZEJŚĆ** - Między zadaniami, spotkaniami, projektami

Gdzie szukać więcej?

KSIĄŻKI

Jon Kabat-Zinn - "Życie, piękna katastrofa"
Chade-Meng Tan - "Search Inside Yourself"
Russ Harris - "Pułapka szczęścia"

KURSY

MBSR (Mindfulness-Based Stress Reduction)
MBCT (Mindfulness-Based Cognitive Therapy)
Kursy ACT

APLIKACJE

Headspace | Calm | Insight Timer

KONTAKT

Jarosław Chybicki
jarek@chybicki.eu

Najważniejsza myśl na wynos

Uważność nie jest kolejnym zadaniem do zrobienia.

To SPOSÓB, w jaki wykonujemy wszystkie inne.

Nie chodzi o to, by żonglować szybciej czterema piłkami. Chodzi o to, by wiedzieć, którą piłkę trzymasz w dłoni TERAZ - i traktować ją z pełną uwagą.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

#Erasmus+
#Europejski Korpus Solidarności

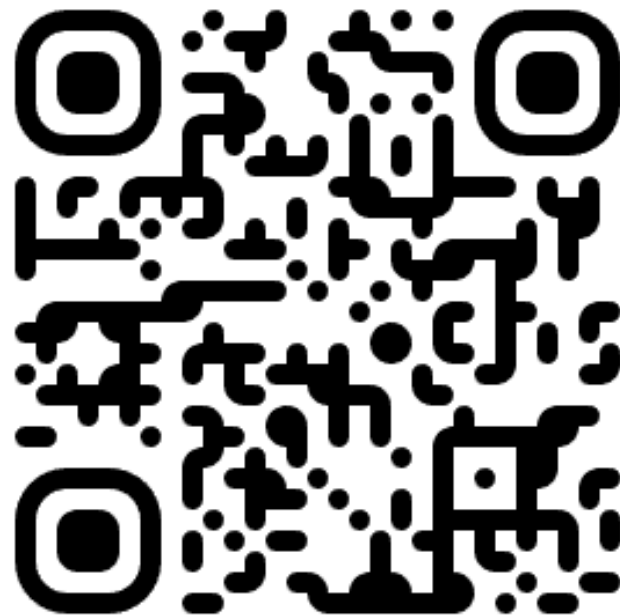

TCA

Training and Cooperation Activities
Szkolenia międzynarodowe Erasmus+

Strona podsumowująca

linke.to/frse

Dofinansowane przez
Unię Europejską

#Erasmus+
#Europejski Korpus Solidarności

TCA

Training and Cooperation Activities
Szkolenia międzynarodowe Erasmus+

Dziękuję za uwagę

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

#Erasmus+
#Europejski Korpus Solidarności

TCA

Training and Cooperation Activities
Szkolenia międzynarodowe Erasmus+